

Henry Vaughan (1621-1695)

ชีวิต

วอห์นเกิดในปี ค.ศ. 1621 ที่เบิร์คน็อคไชร์ และอาศัยอยู่ที่นั่นเกือบตลอดชีวิตนอกจากระยะเวลาที่เรียนหนังสืออยู่ ทั้งเขาและคู่แฝดคือธอมัส ได้เข้าเรียนที่ออกซฟอร์ด แต่เฮนรีไม่ได้รับปริญญา เขากลับไปศึกษาวิชากฎหมายที่ลอนดอนและคงจะได้เรียนแพทย์ด้วย เพราะเขาได้ทำงานในหน้าที่แพทย์ที่เวลส์ เขาเสียชีวิตลงในปี ค.ศ. 1695

บทกวีในระยะแรก ๆ ของวอห์นซึ่งก็ไม่มีใครมีผู้อ่านมากนักในปัจจุบันเป็นกวีนิพนธ์ว่าด้วยความรักแบบ Platonic ตามแบบฉบับของดันน์ ประมาณปี ค.ศ. 1648 วอห์นเปลี่ยนความเชื่อทางศาสนาของเขา สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากความเจ็บไข้ หรือข้อเท็จจริงที่ว่าวอห์นเข้าข้างฝ่ายแพ้ในสงครามกลางเมืองคือฝ่ายนิยมกษัตริย์ หรือบางทีอาจเป็นเพราะความตายของเพื่อนหรือญาติของเขาก็ได้ ในแง่ของวรรณคดีและความศรัทธา อิทธิพลที่ทำให้วอห์นกลับใจคือกวีนิพนธ์ของเฮอร์เบิร์ตซึ่งวอห์นเองก็ยอมรับ

งาน

กวีนิพนธ์ชิ้นสำคัญของวอห์นซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นทางด้านศาสนา ปรากฏอยู่ใน **Silex Scintillans** ซึ่งวอห์นแต่งขึ้นเมื่อเขายังหนุ่มมาก เฮอร์เบิร์ตนั้นเสียชีวิตตั้งแต่วอห์นอายุได้เพียง 12 ปี แต่งานของเขาก็ยังมีคนอ่านกันอย่างกว้างขวาง วอห์นพยายามอย่างยิ่งที่จะเขียนให้ดีเท่าเฮอร์เบิร์ต แต่การเลียนแบบทำให้งานของเขาไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น งานของวอห์นดูแล้วเหมือนกับของเฮอร์เบิร์ตเช่น รูป stanza และสัมผัสซึ่งมีมากมายหลายแบบ โดยมีรูปแบบที่ใช้บ่อยมาก คือ Tetrameter Couplets ซึ่งเป็นที่นิยมกันในสมัยของวอห์น ชื่อโคลงของเขาก็คล้ายคลึงกับของเฮอร์เบิร์ต แม้แต่เนื้อหาสาระก็คล้ายคลึงกันด้วย แต่ในด้านอื่น ๆ แล้ววอห์นเป็นตัวของตัวเองที่เดียว

วอห์นนั้นมีสาระและความเฉลียวฉลาดน้อยกว่าเฮอร์เบิร์ต โดยที่ยังไม่ต้องไปเปรียบเทียบกับดันน์ ความแตกต่างข้อนี้ส่วนหนึ่งมีที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงในท่วงทำนองของกวีนิพนธ์ตลอดระยะศตวรรษที่ 17 ในตอนกลางศตวรรษซึ่งเป็นสมัยที่วอห์นกำลังเขียนอยู่นั้น ถ้อยคำราบเรียบขึ้น รูปแบบของโคลงง่ายขึ้นและคล้ายคลึงกับเพลง ข้อความกระจ่างกว่าแม้จะไม่ลึกซึ้งเท่าในเวลาของเชกสเปียร์ ดันน์และจอห์นสัน กวีนิพนธ์ของอังกฤษอยู่ในภาวะที่กำลังขัดเกลาให้เข้าที่หลังจากการพัฒนาถ้อยคำและจังหวะของสมัย Elizabethan¹ และ Jacobean² ดันน์และ

1. สมัยพระนางอลิซาเบธที่ 1

2. สมัยพระเจ้าเจมส์ที่ 1

เฮอร์เบิร์ตนั้นพยายามเขียนให้ง่าย ๆ แต่ค่อนข้างจะกร้าวและเครียด ซึ่งเราจะพบลักษณะนี้ น้อยมากในวอห์นผู้ซึ่งชื่นชมกับชีวิตและไม่กลัวที่จะแสดงออกซึ่งความชื่นชมนั้นในวิธีที่ร่าเริง หรือเกือบเหมือนเด็ก ๆ ที่สุด

วอห์นเป็นกวีที่เขียนอย่างน่าตื่นเต้นและมีลักษณะของละครอยู่ในงานของเขาด้วย เขาชอบใช้เครื่องหมายตกใจในบรรทัดแรกบ่อยครั้ง คุณลักษณะที่เหมือนละครจริง ๆ ในงานของ วอห์น คือ ภาพที่ปรากฏให้เห็นเป็นครั้งคราวแบบภาพนิมิตอันประหลาดมหัศจรรย์ (mystical vision) เป็นความประหลาดใจอย่างยิ่งของผู้อ่านเมื่อได้พบสิ่งใดที่แปลกใหม่ปรากฏขึ้นในบทกวี ความตื่นเต้นที่ได้รับนั้นไม่มีเหตุผลแต่อยู่ที่การเสนอภาพที่เจิดจ้าอย่างกระฉ่างชัด ข้อความที่ ทำทนายที่สุดของวอห์นอยู่ในวากยสัมพันธ์ที่ “ง่าย” และ ตรงไปตรงมาที่สุด ผลก็คือขจัด การอ้อมช้อม หรือ ความสงสัยโดยสิ้นเชิง นี่คือ ลักษณะคล้ายเด็กที่สังเกตได้บ่อยในงานของวอห์น ไม่เพียงแต่ทัศนคติที่เขามีต่อพระเจ้าจะเต็มไปด้วยความไว้วางใจอย่างถ่อมตนเท่านั้น เขายังเชื่อ ว่ามนุษย์ในยามเมื่อเป็นเด็กเล็ก ๆ นั้นบริสุทธิ์และดีงามอย่างที่เขาจะไม่สามารถเป็นได้อีกเมื่อ โตขึ้น

ทัศนคติของวอห์นเกี่ยวกับวัยเด็กนั้นค่อนข้างจะไม่ธรรมดาสำหรับสมัยของเขา วอห์น เห็นความไร้เดียงสาในชีวิตวัยเด็กและความตรงกันข้ามกันระหว่างชีวิตวัยเด็กและชีวิตผู้ใหญ่ ความคิดของเขาจะเป็นการนำความคิดของปรัชญาเมธีชาวฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 18 คือ Jean Jacques Rousseau ที่ว่าควรปล่อยให้เด็กเติบโตขึ้นมาตามสัญชาตญาณของเขามากกว่า ดังที่ รัชโชกล่าวไว้ว่าพระเจ้าสร้างทุกสิ่งทุกอย่างมาดีแล้วแต่พอมนุษย์แตะต้องมันเข้ามันก็เสื่อมลง สิ่งที่น่าทึ่งกว่านั้นก็คือการที่วอห์นดูจะใกล้เคียงกับแนวความคิดของ Wordsworth เป็นอย่างมาก งานที่มีชื่อของ Wordsworth คือ “Ode on Intimations of Immortality From Recollection of Early Childhood” ดูจะตามแบบวอห์นอย่างใกล้ชิดจนทำให้เราพิศวงว่า Wordsworth เคยอ่าน งานของวอห์นหรือเปล่า ซึ่งดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้

วอห์นกล่าวไว้ใน “Childhood” ว่าวัยเด็กนั้นเป็นภาวะแห่งความไร้เดียงสา การเจริญวัย เป็นผู้ใหญ่เป็นการทำให้เสื่อมทรามลง ถ้าหากคนเราสามารถเป็นเด็กอยู่ได้ตลอดวอห์นก็จะ เลือกเป็นเช่นนั้น แต่ในความเป็นจริงนั้นมันเป็นไปได้ กวีนิพนธ์ของวอห์นคร่ำครวญถึงความ ต่ำต้อยของชีวิตในโลกเหมือนกับที่คนเคร่งศาสนาในยุคของเขาคิดแต่กวีนิพนธ์ของ Wordsworth ชื่นชมยินดีกับชีวิตในโลกตามลักษณะของยุคของเขา ดังนั้นการทำงานของทั้งสองมีความคล้ายคลึง กันในตอนต้น ๆ ก็คงเป็นเพราะความบังเอิญมากกว่า ในขณะที่กวีนิพนธ์อภิธานมักจะมีเชื่อมโยง เหตุผลเข้ากับอารมณ์และสร้างฉากหน้าที่เต็มไปด้วยเหตุผลขึ้นมา บางครั้งเหตุผลก็ดูจะอยู่ ห่างไกลเหลือเกินในงานของวอห์น เราจะพบกับมโนภาพ สัจธรรม ซึ่งไม่มีการอธิบายและ

อธิบายไม่ได้

มักมีผู้บรรยายความยิ่งใหญ่ของวอห์นโดยใช้คำว่า “เวลา” “ช่วงเวลา” และ “มโนภาพ” ประกอบ วอห์นนั้นยิ่งใหญ่เป็นบางขณะ แต่ในฐานะกวีแล้วเขาต้อยกว่าดันน์และเฮอ์เบิร์ต หรือ แม้แต่มาร์เวล เหตุผลก็คือเขาไม่สามารถจะคงความเลอเลิศได้ตลอดโคลงบทหนึ่ง หรือ สร้างบทกวีขึ้นมาให้มีสัดส่วนที่สมบูรณ์ มีผู้สังเกตว่าโคลงของวอห์นน้อยบทจะมีขนาดยาวพอดี ดูเหมือนว่าวอห์นจะไม่ค่อยแน่ใจว่าโคลงของเขาจะจบลงอย่างไร ความเลอเลิศของวอห์นก็ไม่สม่ำเสมอคงเส้นคงวาเหมือนกับดันน์หรือเฮอ์เบิร์ต เพราะงานส่วนใหญ่ของเขามักไม่น่าสนใจ จะมีช่วงขณะที่เด่นจริง ๆ น้อยมาก

อาจกล่าวได้ว่าบทกลอนที่ได้รับผลสำเร็จมากที่สุดของวอห์น คือ โคลงที่รวมเอาภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของเขาเข้ากับโครงสร้างที่วางแผนเอาไว้และดำเนินไปด้วยความระมัดระวังหรือโคลงที่ถูกจำกัดและควบคุมให้ยาวเหมาะสมกับความคิด บางครั้งวอห์นจะใช้ภาษาพูดแบบเด็ก ๆ ไร้เดียงสา บางครั้งเขาก็ใช้การสัมผัสพยัญชนะซึ่งตรงไปตรงมาและช่วยทำให้คำพูดของเขากระจ่างและเต็มไปด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น วอห์นมักจะใช้เทคนิคนี้เพื่อเชื่อมคำที่ต้องการการเชื่อมโยงโคลงที่ดีที่สุดของวอห์นคือ “The World” ซึ่งประกอบด้วยตอนยาว ๆ และซับซ้อนเป็นเชิงนิยายเปรียบเทียบกลาย ๆ ถึงแม้ว่าเราจะชื่นชมกับสิ่งที่พวก Elizabethans เรียกว่า “strong lines” มากเท่าใดก็ตาม ข้อความบางตอนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในกวีนิพนธ์ก็คือ ตอนที่ใช้ภาษาง่ายที่สุดและเป็นภาษาที่แท้จริงที่สุด ซึ่งจะหาตัวอย่างได้มากมายจากกวีนิพนธ์อภิปราย

The Retreat : กวีนิพนธ์บทนี้ใกล้เคียงกับแนวความคิดของ Wordsworth ที่ว่าวัยเด็กนั้นเป็นวัยที่มนุษย์เรามีความบริสุทธิ์และอยู่ใกล้เคียงกับพระเจ้ามากที่สุด

ใน stanza แรก กวีแสดงให้เห็นว่าเขามีความสุขในวัยทารกซึ่งเขายังบริสุทธิ์ไร้เดียงสา เขาไม่เคยมีความคิดอย่างอื่นนอกจากความคิดที่บริสุทธิ์ เป็นเหมือนเทวดาที่ได้อยู่ใกล้ชิดพระเจ้า ก่อนที่เขาจะได้เรียนรู้ความเป็นไปของโลกด้วยวัยที่เจริญขึ้นอันนำมาซึ่งประสบการณ์ ความเสื่อมและบาป

stanza ที่สอง แสดงความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะได้กลับไปสู่สภาพเดิมคือ วัยทารก เพื่อที่เขาจะได้อยู่ใกล้ชิดกับพระเจ้าอีกครั้งหนึ่ง แต่วิญญาณของเขาได้ถูกกิเลสของโลกเข้าครอบงำเสียแล้ว เขาจึงเหมือนคนเมาที่เดินโซเซไม่ตรงทาง คนบางคนต้องการก้าวไปข้างหน้า แต่เขากลับอยากถอยหลังไปสู่จุดแรกเริ่ม นั่นก็คือวัยเด็ก สักวันหนึ่งเขาจะต้องกลับไปสู่สภาพเดิม ในเมื่อมนุษย์มีกำเนิดมาจากธุลีดิน (dust) ในที่สุดเมื่อเราตาย เราก็จะต้องกลับกลายเป็นดินเช่นเดิม

HENRY VAUGHAN

The Retreat

Happy those early dayes! when I
Shin'd in my Angell-infancy.¹
Before I understood this place
Appointed for my second race,
Or taught my soul to fancy ought
But a white, Celestiall thought,
When yet I had not walkt above
A mile, or two, from my first love,
And looking back (at that short space,)
Could see a glimpse of his bright-face;
When on some gilded Cloud, or flowre
My gazing soul would dwell an houre,
And in those weaker glories spy
Some shadows of eternity;
Before I taught my tongue to wound
My conscience with a sinfull sound,
Or had the black art to dispence
A sev'ral sinne to ev'ry sence,
But felt throughall this fleshly dresse
Bright shootes of everlastinnesse.²
O how I long to travell back
And tread again that ancient track!
That I might once more reach that plaine,
Where first I left my glorious traine,
From whence th' Inlightned spirit sees
That shady City of Palme trees;³
But (ah!) my soul with too much stay
Is drunk, and staggers in the way.
Some men a forward motion love,
But I by backward steps would move,
And when this dust falls to the urn
In that state I came, return.

-
1. characteristic of Vaughan's veneration of childhood and its innocence
 2. Hutchinson here calls attention to Felltham's "apprehension of eternity."
 3. a reference to Moses' vision of the Promised Land (Deut. 34.1-4)

The World : โคลงบทนี้แบ่งเป็น 4 stanzas และเป็นโคลงที่แสดงลักษณะอภิปรัชญาของวอห์นในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน conceit ที่ใช้ก็เกี่ยวข้องกับศาสนาซึ่งอาจทำให้นักศึกษามีปัญหาในการตีความบ้าง

stanza แรกก็กล่าวว่าเขาเห็น Eternity เมื่อคืนก่อน ความจริง eternity เป็น abstraction แต่กวีนำมา personified ราวกับมันเป็นสิ่งที่มีตัวตน เขาเปรียบเทียบ eternity เหมือนวงแหวนแห่งแสงสว่าง ภายใต้วงแหวนนี้เวลาเคลื่อนไหวอยู่ รวมทั้งโลกและผู้ที่อยู่ในโลกด้วย กวีแจกแจงว่ามีบุคคลประเภทใดที่เคลื่อนไหวไปกับกาลเวลาบ้าง เช่นชายหนุ่มที่กำลังมีความรัก

stanza ที่ 2 พูดถึงรัฐบุรุษซึ่งดูท่าทางมีกังวลด้วยปัญหาทางการเมืองต่าง ๆ

stanza ที่ 3 พูดถึงเศรษฐีขี้เหนียว ซึ่งมีเงินก็ไม่ได้ใช้บำรุงบำเรอตนเอง แถมยังต้องกลัวขโมยมาปล้นอีกด้วย โฉดที่ 9 มาจาก Matt. 6. 19-20 ใน Bible ซึ่งมีข้อความว่า Do not lay up for yourselves treasures on earth, where moth and rust consume and where thieves break in and steal, but lay up for yourselves in heaven, where neither moth nor rust consumes and where thieves do not break in to steal.

stanza ที่ 4 บอกว่ามีเพียงบางคนเท่านั้นที่จะขึ้นไปอยู่ในวงแหวนได้ คนส่วนมากโง่ชอบที่จะอยู่ในความมืดมากกว่าที่จะไปหาพระเจ้าและแสงสว่าง มีเสียงกระซิบว่าแหวนวงนี้ (เล่นความหมายของ Ring) เจ้าบ่าว (ไครสต์) จะมอบให้เฉพาะเจ้าสาว (ผู้ที่เชื่อในพระเจ้า) ของพระองค์เท่านั้น นั่นก็เท่ากับว่าเชื่อว่าทุกคนจะมีสิทธิ์ได้พบพระเจ้านอกจากผู้ที่พระองค์ทรงเลือกแล้วเท่านั้น

The World

I saw Eternity the other night
Like a great Ring of pure and endless light,
 All calm, as it was bright,
And round beneath it, Time in hours, days, years
 Driv'n by the spheres¹
Like a vast shadow mov'd, In which the world
 And all her train were hurl'd,²
The doting Lover in his quaintest³ strain
 Did their Complain,
Near him his Lute, his fancy, and his flights,⁴
 Wits sour delights,
With gloves, and knots⁵ the silly snares of pleasure
 Yet his dear Treasure
All scatter'd lay, while he his eye did pour
 Upon a flower.

The darksome States-man hung with weights and woe
Like a thick midnight-fog mov'd there so slow
 He did not stay, nor go;
Condemning thoughts (like sad Eclipses) scowl
 Upon his soul,
And Clouds of crying witnesses without
 Pursued him with one shout.
Yet dig'd the Mole, and lest his ways be found
 Workt under ground,
Where he did Clutch his prey, but one did see
 That policie,⁶
Churches and altars fed him, Perjuries
 Were gnats and flies,
It rain'd about him bloud and tears, but he
 Drank them as free.⁷

-
1. the ever-revolving spheres of the Ptolemaic astronomy
 2. were drawn with violence (in contrast to the calm of eternity)
 3. most elaborately fanciful
 4. caprices
 5. love knots
 6. strategy
 7. as freely as they rained

The fearfull miser on a heap of rust
 Sate pining all his life there, did scarce trust
 His own hands with the dust,
 Yet would not place¹ one peece above, but lives
 In feare of theeves.²
 Thousands there were as frantick as himself
 And hug'd each one his pelf,
 The down-right Epicure plac'd heav'n in sense³
 And scornd pretence
 While others slipt into a wide Excesse
 Said little lesse;
 The weaker sort slight, triviall wares Inslave
 Who think them brave,
 And poor, despised truth sate Counting by⁴
 Their victory.

 Yet some, who all this while did weep and sing,
 And sing, and weep, soar'd up into the Ring,
 But most would use no wing.
 O fools (said I,) thus to prefer dark night
 Before true light,
 To live in grots, and caves, and hate the day
 Because it shows the way,
 The way which from this dead and dark abode
 Leads up to God,
 A way where you might tread the Sun, and be
 More bright than he.
 But as I did their madnes so discusse
 One whisper'd thus,
 This Ring the Bride-groome did for none provide
 But for his bride.⁵

1. invest

2. Matt. 6.19-20

3. found his heaven in sense-delight

4. watching

5. Rev. 21.5

คำถาม

1. เหตุใดจึงมีผู้กล่าวว่างานประพันธ์ของวอห์นมีลักษณะคล้ายคลึงกับเซอร์เบิร์ตมาก
2. วิเคราะห์ทัศนคติของวอห์นเกี่ยวกับเด็กใน *The Retreat* และเปรียบเทียบทัศนคตินี้กับกวีในสมัยโรแมนติกบางคน
3. อธิบายการใช้ conceit ใน *The world*